

Annandag pingst – Förkunna uppståndelsen!

Av Helene Egnell

I episteltexten finns en anklagelse insmugen som förmodligen ingen gör till ämne för sin predikan denna dag, men vars verkan vi kanske ändå behöver göra oss medvetna om: ”denne Jesus som ni har korsfäst”.

Åhörarna till Petrus tal på pingstdagen är som bekant judar och proselyter från hela den kända världen. Det är alltså de som anklagas för att ha korsfäst Jesus. Sannolikheten för att Petrus hade tilltalat sina judiska trosfränder på detta sätt (i andra person pluralis som om han själv inte var en av dem) är liten – detta återspeglar snarare situationen när boken skrevs och splittringen mellan Jesusrörelsen och andra judiska grupper började bli märkbar.

Apostlagärningarna har en tydlig tendens av att vilja tala väl om det romerska imperiet och dess representanter. Det innebär att författaren tonar ned de romerska myndigheterna skuld till Jesu död, t ex i vers 23 i samma kapitel: ”ni lät laglösa spika fast och döda honom”.

Men att lägga skulden för Jesu död på det judiska folket är förstås inte textens ärende – och om det inte vore för de fruktansvärda konsekvenser denna anklagelse fått genom årtusendena för det judiska folket skulle vi inte behöva stanna upp vid det. Men tänk om Lukas låtit Petrus säga ”denne Jesus som vi har korsfäst” – och genom den formuleringen dels inkluderat sig själv i den judiska folket, dels möjliggjort en tolkning där Jesu död symboliskt hänger samman med hela mänsklighetens tillkortakommanden!

Sådana kontrafaktiska funderingar kan en ju ägna sig åt. Men vi ska inte låta det skymma att textens ärende inte är att anklaga någon för Jesu död utan att förkunna uppståndelsen. Det är den Petrus predikar, och det är den som enligt vers 36 bevisar att ”Gud har gjort honom till Herre och Messias” – en indikation på att det var så man vid denna tid såg på Jesu messiasskap. Och i den messianska tiden får fler del av den Ande som, vilket vi kan läsa i Sebastians Selvéns kommentar till pingstdagen, inte låter sig begränsas av de uppdelningar vi så gärna gör mellan människor!